

FAGPLAN MESSING

Arendal Kulturskole

“Lyden produseres ved at man blåser inn i en røråpning, som oftest gjennom et munnstykke, og lar leppene vibrere.”

Messingfamilien inneholder flere instrumenter.

Trompet, Kornett, Althorn, Valthorn, Baryton, Euphonium, Trombone og Tuba.

Alle messinginstrumentene har det til felles at lyden produseres på samme måte; Ved at leppene vibrerer inni munnstykket og at denne lyden forsterkes og foredles gjennom instrumentet.

Tonehøyden kan endres på to måter:

1. Ved å påvirke spenningen i munnstillingen, embouchuren, kan man veksle mellom alle tonene i naturtonerekken innenfor instrumentets register
2. Ved å endre lengden på instrumentet enten ved hjelp av ventiler eller slide.

OPPLÆRING PÅ MESSINGINSTRUMENTER

Kulturskolens messingundervisning skaper et solid grunnlag det kan bygges videre på resten av livet, uavhengig av om en sikter mot å bli profesjonell musiker, bruke musikken som hobby, eller ønsket er å spille klassisk musikk, jazz, pop eller rock.

I denne planen gis en kort innføring i hva det undervises i, og det sies noe om hva som forventes på hvert nivå. Det er rom for individuelle tilpasninger. Hva som vektlegges er avhengig av den enkelte elevs forutsetninger og «spillehverdag», men hele tiden med fokus på mestring. Ved å bygge på det eleven mestrer, oppleves fremgang og trivsel.

“Tonehøyden endres ved å endre lengden på instrumentet, enten ved hjelp av ventiler eller slide.”

I MESSING-UNDERVISNINGEN JOBBES DET MED FØLGENDE PÅ ALLE NIVÅ:

- ✓ Hvordan instrumentet fungerer
- ✓ Instrumentstell (vask og smøring av ventiler, slide, bøylar etc)
- ✓ Sitte/holde stilling
- ✓ Munnstilling/embouchure
- ✓ Luftbruk
- ✓ Ansats/artikulasjon
- ✓ Finger/slide teknikk
- ✓ Rytme/notelære
- ✓ Øving/spilling
- ✓ Konsert trening
- ✓ Samspill
- ✓ Gehørspill/kreativitet
- ✓ Selvtillit i spillingen

NIVÅ 1, TRINN 1

Grunnleggende blåse/tungeteknikk og munnstilling.

Toneomfang:

Bb og F instrumenter: C1 - G1

C-instrumenter: Bb - F

Notelære:

Helnoter, halvnoter og firedelsnoter.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ Midt i Blinken 1
- ✓ Spill1
- ✓ Startklart 1
- ✓ Blåstoget 1 (samspill)

NIVÅ 1, TRINN 2

Styrke muskulaturen i munnen, utvide toneomfanget.

Spille sammenhengende melodier.

Enkel musikkteori.

Toneomfang:

Bb og F instrumenter: C1 – C2

C-instrumenter: Bb - b

Notelære:

Punkttert halvnote, punkttert firedelsnote, åttendelsnote og alle notenes pauseverdi.

Vi lærer også # foran en note.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ Midt i blinken 1
- ✓ Spill 1
- ✓ Startklart 1
- ✓ Very Easy Swing pop (Fons van Gorp)
- ✓ Starter Studies (Philip Sparke)
- ✓ Starter Duets (Philip Sparke)

NIVÅ 1, TRINN 3

Fokusere enda mer på muskulaturen både i munn og kropp.
Fokus på luft for å utvide registeret til høyere og lavere toner.

Toneomfang:

Bb- og F-instrumenter: A – D2

C-instrumenter: G – C1

Notelære:

Vi lærer B foran en note, diverse taktarter.

Forskjell på dur og moll.

Opphevelsestegn.

Enkel musikkteori.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ Midt i Blinken 1
- ✓ Spill 1
- ✓ Very Easy Swing pop
- ✓ Starter Studies (Philip Sparke)
- ✓ Starter Duets (Philip Sparke)

NIVÅ 2, TRINN 4

Vi fortsetter å utvide registeret.

Har ekstra fokus på luft, tonekvalitet og ansats.

Toneomfang:

Bb-instrumenter: G – g2

Tilsvarende for andre messinginstrumenter.

Notelære:

Styrkegrader, flere taktarter.

Artikulasjon.

Skala opp til 4# og 3Bb for Bb-instrument og tilsvarende for andre messinginstrumenter.

Kromatisk skala.

Sekstendelsnoter, synkoper og diverse rytmiske figurer.

Fortsetter med musikkteori.

Lett improvisasjon.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ Midt i Blinken 2
- ✓ Spill 2
- ✓ Starter Studies (Philip Sparke)
- ✓ Skilful Studies (Philip Sparke)
- ✓ Starter Duets (Philip Sparke)
- ✓ Skilful Duets (Philip Sparke)
- ✓ Easy Swing Pop (Fons van Gorp)
- ✓ Big Swing Pop (Fons van Gorp)
- ✓ Easy Classical Solos (arr P.Sparke)

NIVÅ 2, TRINN 5

Fokus på «spille ofte, øve mer»

Holde oppe en god «spilleform» og oppfordre til samspill.

Toneomfang:

Bb-instrumenter: Lille F# - G2

Tilsvarende for andre messinginstrumenter.

Notelære:

Flere tonearter, flere skalaer i både dur og moll. Parallelltonearter

Musikkuttrykk.

Spille melodier i avanserte taktarter, som 5/8, 7/8 etc.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ Midt i Blinken 3
- ✓ Skilful Solos, Duets og Studies (P.Sparke)
- ✓ More Swing Pop (Fons van Gorp)
- ✓ Intermediate Classical Solos (arr.P.Sparke)

NIVÅ 3, TRINN 6

I de kommende trinn/nivå introduseres og jobbes det med instrumentenes ytterpunkt i toneomfang og tekniske muligheter, det være seg høyde, dybde, styrke og hurtighet.

Vi fokuserer nå på fleksibilitet og personlig omfang på instrumentet.

Mye av kroppens muskulatur må tas i bruk for å oppnå ønsket resultat på instrumentet.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ How brass players do it, flexibility (J.Ridgeon)
- ✓ Super Solos og Studies (P.Sparke)
- ✓ 20 Dances for trumpet/trombone/euphonium etc (P.Sparke)
- ✓ Bel Canto, de Haske (F.Tosti)
- ✓ The Classical trumpet/trombone/euphonium etc. de Haske (arr P.Sparke)
- ✓ Jazz Duets Solos, de Haske (Fons van Gorp)

NIVÅ 4, TRINN 7

Vi fortsetter med oppgavene fra trinn 6. Vi fokuserer på å opprettholde musikkglæden.

Vanskelighetsgraden økes gradvis, i **eleven tempo**.

Vi fokuserer nå på å få eleven inn på en solistisk tankegang og sikter mot et personlig musikalsk uttrykk.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ New Concert Studies vol 1 og 2, de Haske. Diverse komponister.
- ✓ Performance Studies, de Haske. Diverse komponister.
- ✓ Clarke Studies
- ✓ Arban Studies
- ✓ Remington flexibility studies

NIVÅ 4, TRINN 8

Her introduseres det diverse kjente soloer på hvert enkelt instrument i forskjellige stilarter. Standard sololitteratur står i fokus.

Læremateriell, eksempel:

✓ Grandfathers Clock (G.Doughty)	✓ Clarke Studies
✓ Facilita (Hartman)	✓ Arban Studies
✓ Rule Britannia (Hartman)	✓ Remington flex studies
✓ Thoughts of love (A.Proyar)	✓ Studies for Tuba (euph/trb) dypt register (Bordog)
✓ 1 sats hornkonsert Ess (Mozart)	
✓ Andante and Rondo,
Tuba/euph/trb (Capuzzi)	

NIVÅ 4, TRINN 9

I denne fasen introduseres prøvespill-stykker til høyere utdanning, H.M.Kongens Garde etc.

Det fokuseres på å ta ansvar for egen øving.

Læremateriell, eksempel:

- ✓ Trumpet konsert (Haydn) for trompet
- ✓ Konsert i Ess dur (Mozart) for horn
- ✓ Morceau Symphonique (Guillmant) for trombone
- ✓ Konsert (E.Gregson) for tuba
- ✓ Konsert (Horowitz) for euphonium
- ✓ Remington Studies
- ✓ Clarke Studies
- ✓ Arban Studies
- ✓ Legato Studies (Bordogny)
- ✓ Legato Studies, dypt register forv trombone/euphonium/tuba.
- ✓ Bordogny og Blazewich

Utarbeidet av Arendal Kulturskoles messingpedagoger august 2018.

Britt Hilde Våge og
Lars-Bjørnar Strengenes